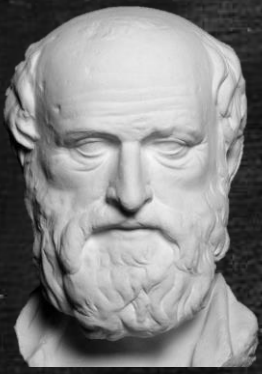

Η εκτέλεση του πειράματος του
Ερατοσθένη στο Γυμνάσιο Λ.Τ. Λειψών

20 Μαρτίου 2024

Ερατοσθένης ο Κυρηναίος (276- 197 π.Χ)

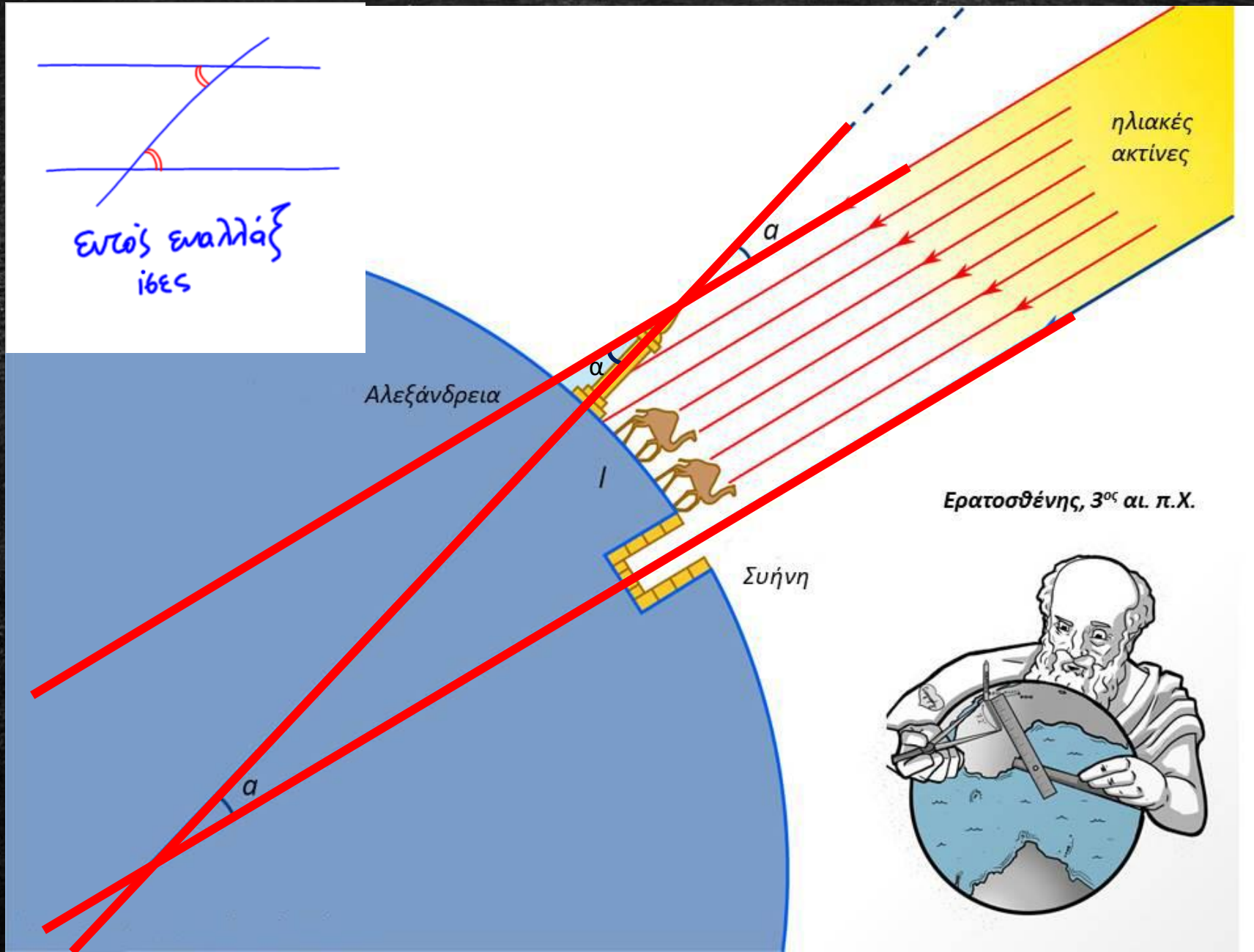
Στόχος: Μέτρηση της ακτίνας της Γης

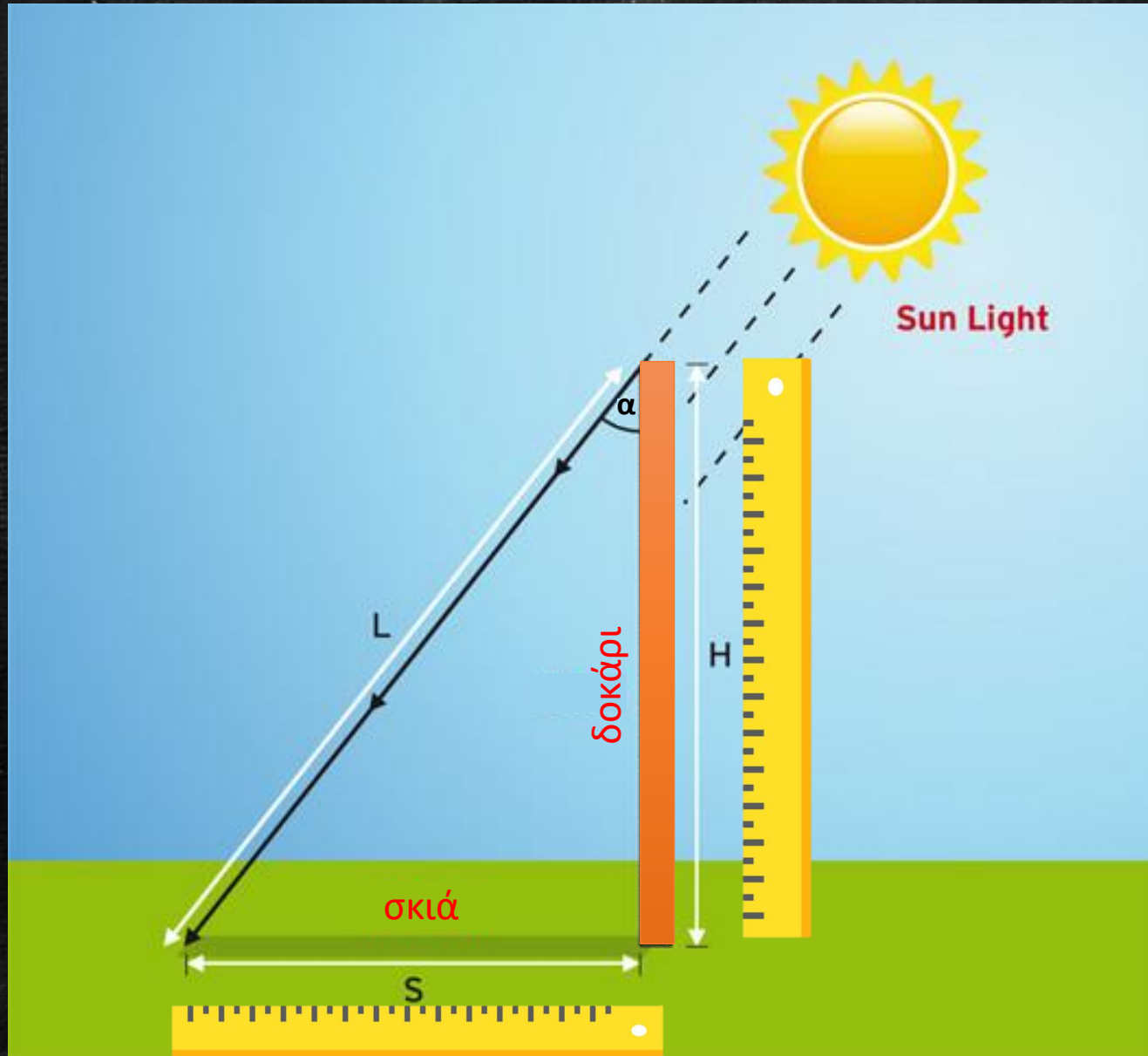
Εργαλεία:

Το πείραμα του Ερατοσθένη:

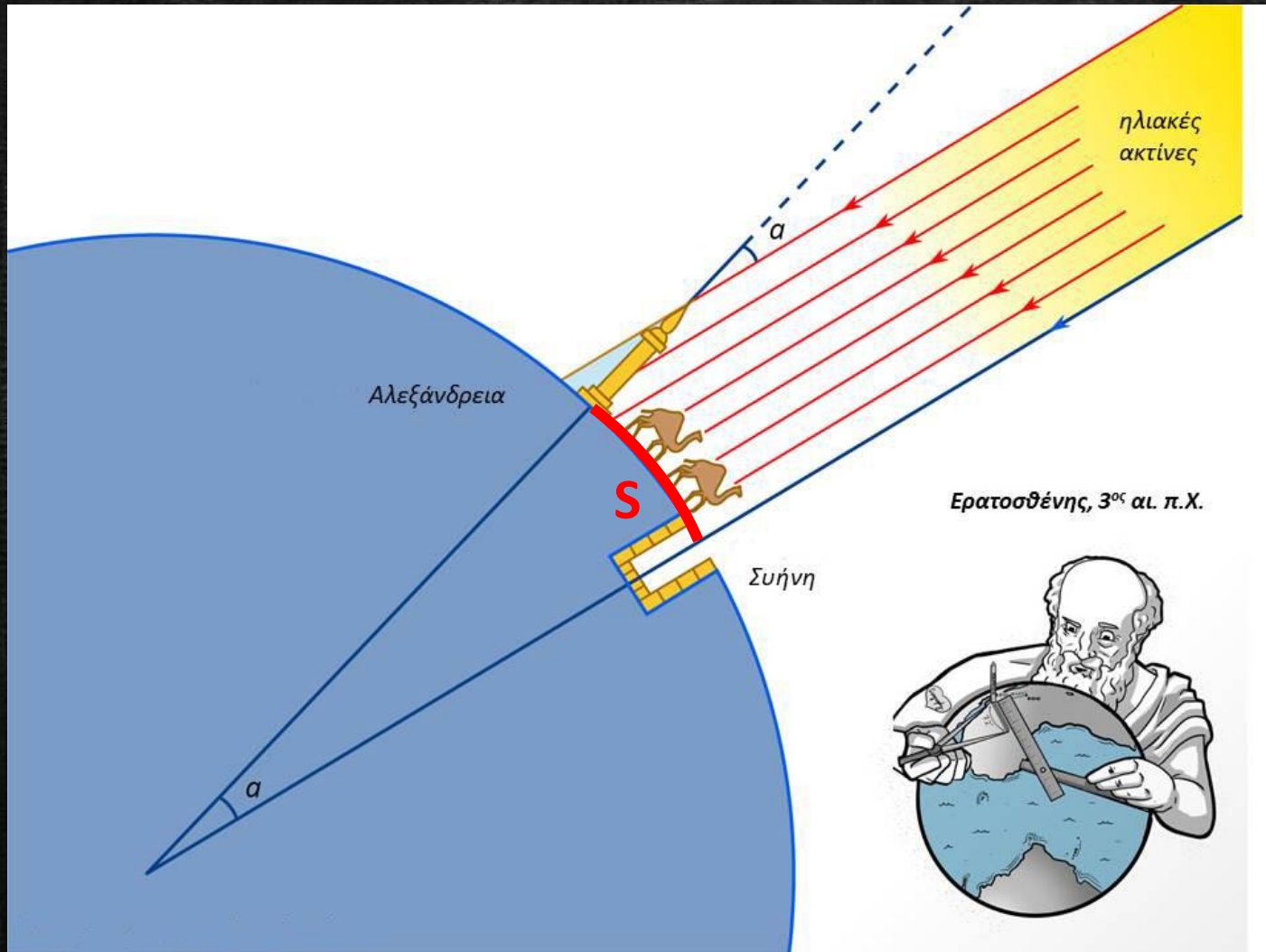

Μέτρηση γωνίας:

$$\varepsilon\varphi\alpha = \frac{S}{H}$$

Τελικοί υπολογισμοί:

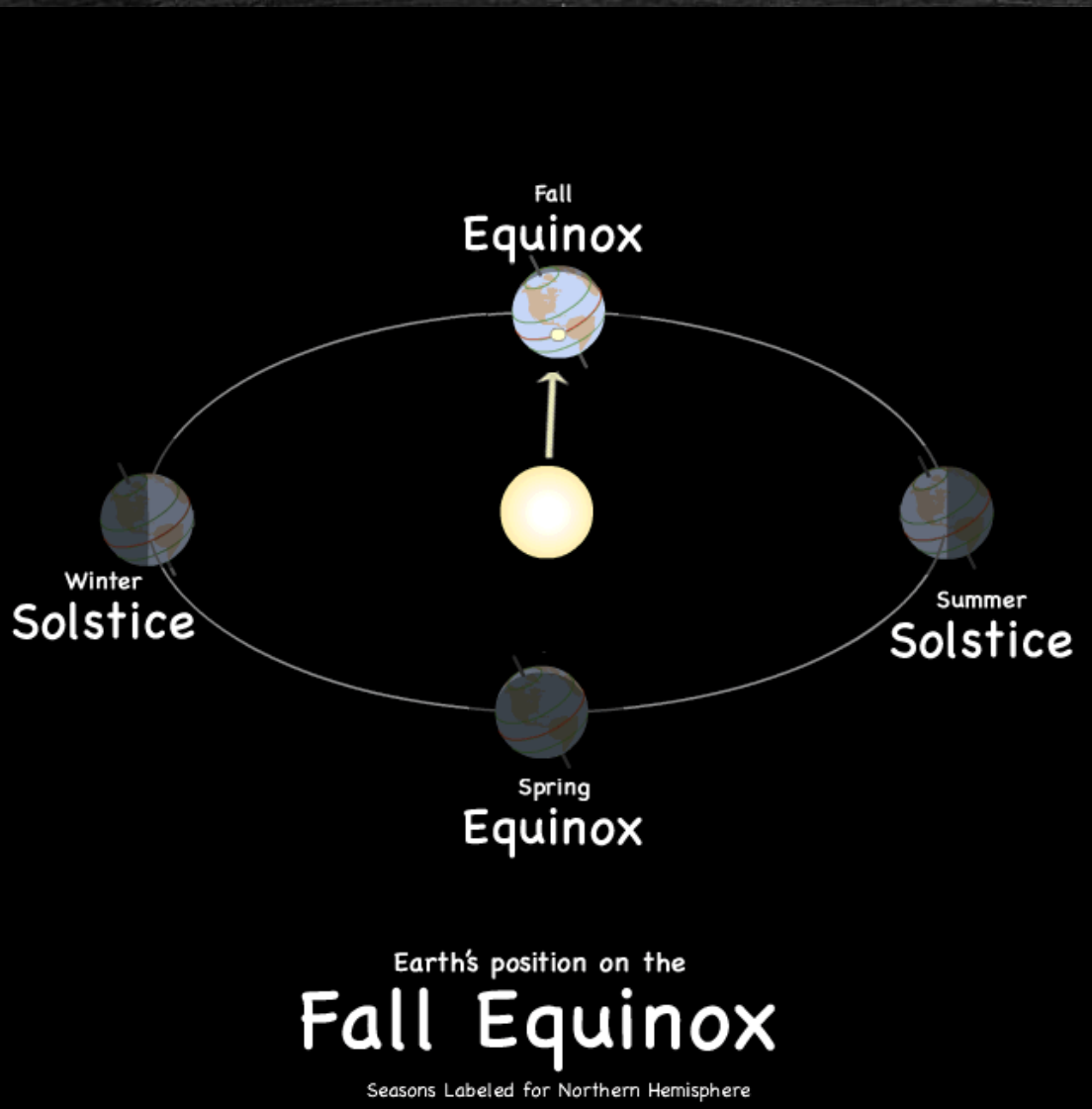
Περίμετρος Γης	360°
Αλεξ.- Συήνη: S	α°

$$\text{Περίμετρος Γης} = \frac{S}{\alpha} * 360$$

$$\text{Ακτίνα Γης} = \frac{\text{Περίμετρος}}{2\pi}$$

Το πείραμα του Ερατοσθένη

Τετάρτη, 20 Μαρτίου -> Εαρινή Ισημερία

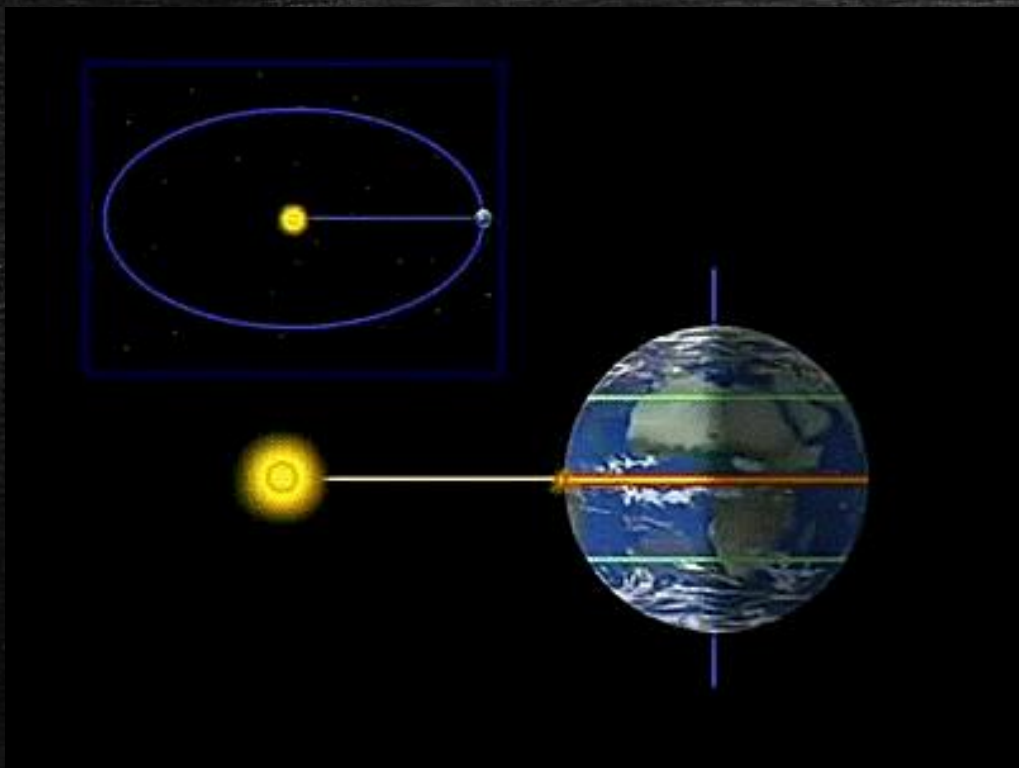

- Η Γη έχει μία κλίση στο επίπεδο περιφοράς της ($23,4^\circ$).
- Λόγω της κλίσης αυτής έχουμε και τις εποχές.
- Καλοκαίρι: Το συγκεκριμένο ημισφαίριο είναι στραμμένο προς τον Ήλιο (οι ακτίνες του πέφτουν πιο κάθετα).
- Χειμώνας: Το συγκεκριμένο ημισφαίριο δεν είναι στραμμένο προς τον Ήλιο (οι ακτίνες του πέφτουν πιο πλάγια).

Το πείραμα του Ερατοσθένη

20 Μαρτίου

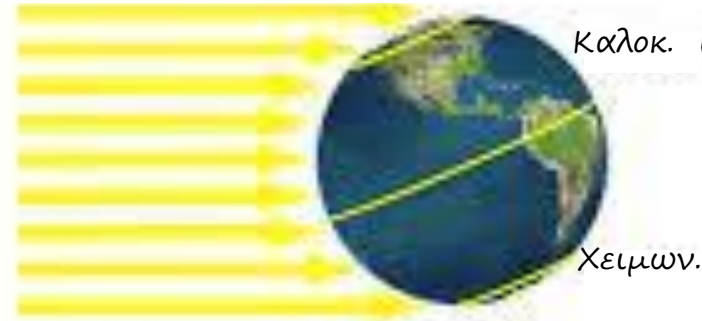
-> Εαρινή Ισημερία

Εαρινή Ισημερία (20-21/3)

Θερινό Ηλιοστάσιο (21-22/6)

Φθινοπωρινή Ισημερία (21-22/9)

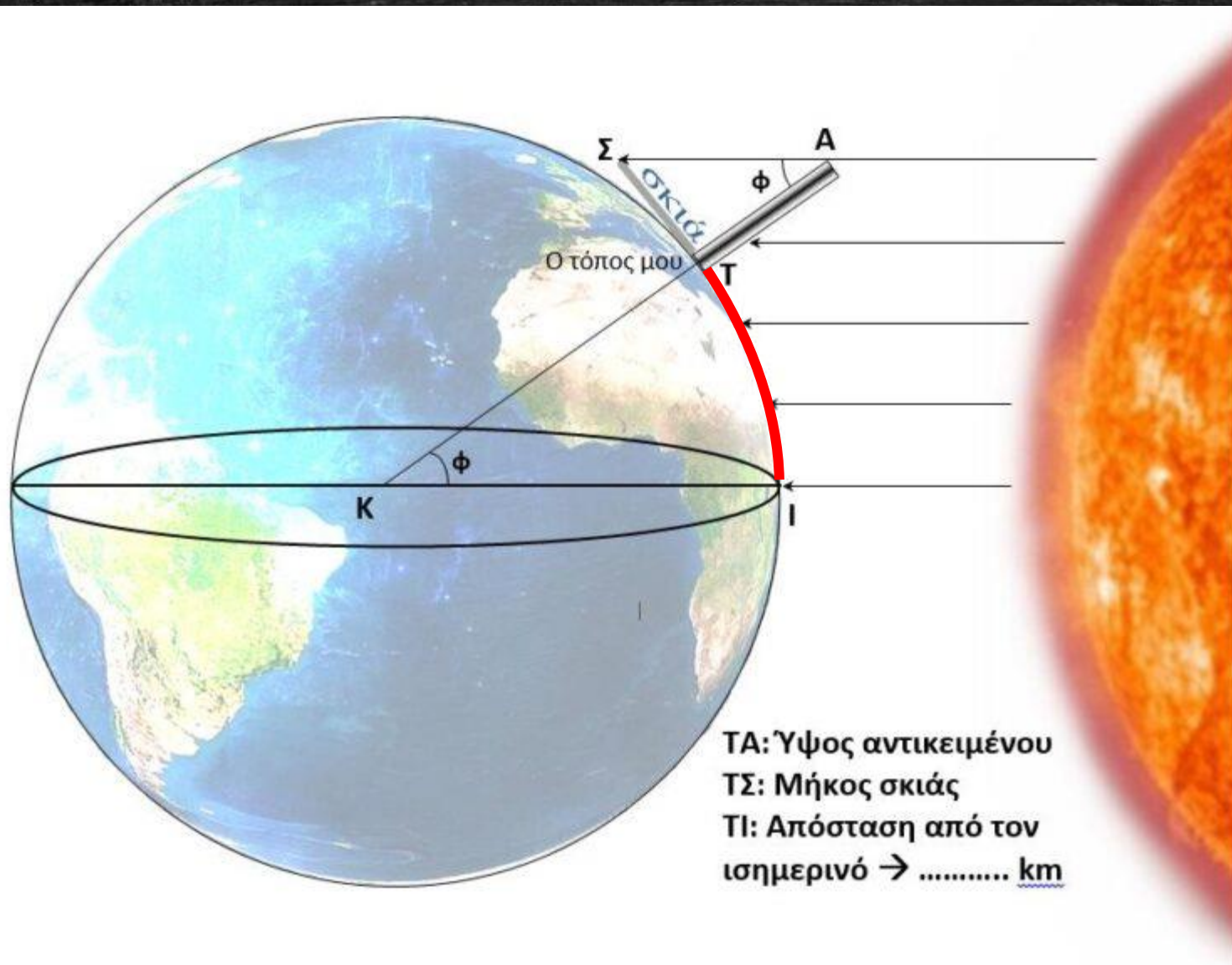

Χειμερινό Ηλιοστάσιο (21-22/12)

Το πείραμα του Ερατοσθένη

Δευτέρα, 20 Μαρτίου

- Καθώς λοιπόν στις **20 Μαρτίου** θα έχουμε το Εαρινό Ηλιοστάσιο, οι ακτίνες του Ήλιου θα πέφτουν κάθετα στον Ισημερινό της Γης.
- Αντί λοιπόν να περπατήσουμε, **αρκεί να βρούμε πόσο απέχει το σχολείο από τον Ισημερινό της Γης.**

Το πείραμα του Ερατοσθένη στο Γυμνάσιο
Λ.Τ. Λειψών, στις 20 Μαρτίου 2024:

1^ο βήμα: Γεωγραφικές συντεταγμένες του Γυμνασίου Λ.Τ. Λειψών

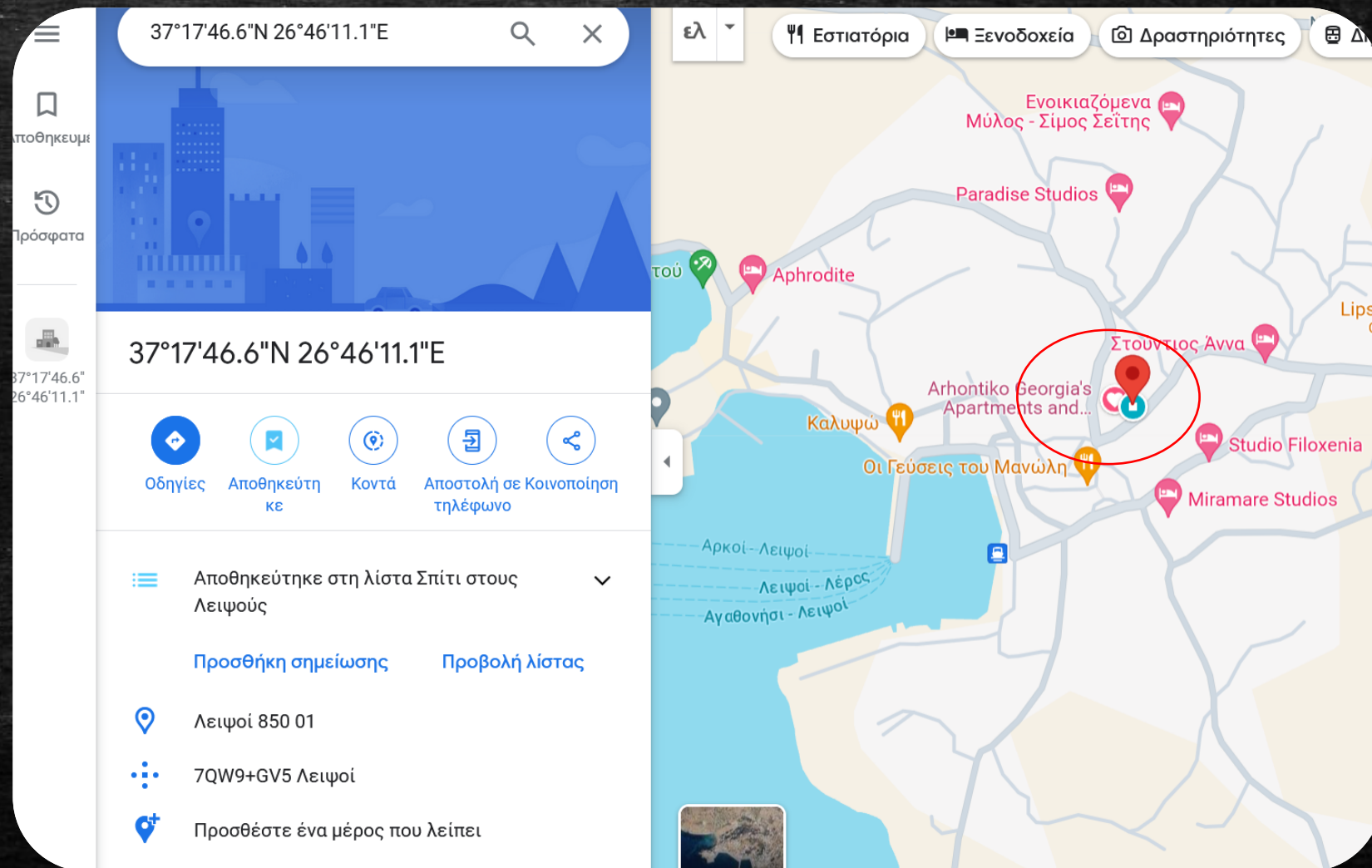
- Πηγαίνουμε στο **Google Maps**:

<https://www.google.com/maps>

και βρίσκουμε τις γεωγραφικές συντεταγμένες του σχολείου μας, στους Λειψούς.

- Οι **γεωγραφικές συντεταγμένες** του Γυμνασίου Λ.Τ. Λειψών είναι:

- Πλάτος: **37,1746°**
- Μήκος: **26,4611°**

2^ο βήμα: Υπολογισμός απόστασης του Γυμνασίου Λ.Τ. Λειψών από τον Ισημερινό

- Επισκεπτόμαστε το site:

<https://www.nhc.noaa.gov/gccalc.shtml>

- Συμπληρώνουμε στην πρώτη γραμμή το γεωγραφικό πλάτος (latitude 1) και το γεωγραφικό μήκος (longitude1) του σχολείου μας.
- Συμπληρώνουμε στην δεύτερη γραμμή το γεωγραφικό πλάτος (latitude 2) το μηδέν και το γεωγραφικό μήκος (longitude1) ίδιο με του σχολείου μας.
- Πατάμε Compute και υπολογίζουμε την απόσταση του σχολείου από τον Ισημερινό της Γης (προσοχή να είναι σε km).

Απόσταση Σχολείο - Ισημερινός

Home Mobile Site Text Version RSS Local Forecast Enter City, St. or ZIP code Go

NATIONAL HURRICANE CENTER and
CENTRAL PACIFIC HURRICANE CENTER
NATIONAL OCEANIC AND ATMOSPHERIC ADMINISTRATION

ANALYSES & FORECASTS DATA & TOOLS EDUCATIONAL RESOURCES ARCHIVES ABOUT SEARCH

Latitude/Longitude Distance Calculator

Enter latitude and longitude of two points, select the desired units: nautical miles (n mi), statute miles (sm), or kilometers (km) and click **Compute**. Latitudes and longitudes may be entered in any of three different formats, decimal degrees (DD.DD), degrees and decimal minutes (DD:MM.MM) or degrees, minutes, and decimal seconds (DD:MM:SS.SS).

Important Note: The distance calculator on this page is provided for informational purposes only. The calculations are approximate in nature and may differ a little from the distances as given in the official forecasts and advisories.

[Click here to find your latitude/longitude](#)

Input Location Points

Latitude 1	Longitude 1
37.1746 N	26.4611 W
Latitude 2	Longitude 2
0.0 N	26.4611 W

Distance
(rounded to the nearest whole unit)

4131 km

Compute **Reset**

adapted from the [Great Circle Calculator](#)
written by Ed Williams
(used with permission)

3^ο βήμα: Υπολογισμός της ώρας της Ισημερίας, στους Λειψούς

- Επισκεπτόμαστε το site:

<https://gml.noaa.gov/grad/solcalc/>

- Συμπληρώνουμε στην πρώτη γραμμή το γεωγραφικό πλάτος (latitude) και το γεωγραφικό μήκος (longitude) του σχολείου.
- Συμπληρώνουμε την ημερομηνία που θα γίνει το πείραμα (20 Μαρτίου).
- Η ώρα που ο Ήλιος θα είναι στο ζενίθ και πρέπει να εκτελεστεί το πείραμα εμφανίζεται στο κουτάκι «Solar Noon».

Location:

Latitude: Longitude: Time Zone:

UTC Offset:

Date:

Day: Month: Year:

Local Time: : :   PM

Result

Equation of Time (minutes): <input type="text" value="-7.36"/>	Solar Declination (in°): <input type="text" value="0.06"/>	Solar Noon (hh:mm:ss): <input type="text" value="12:21:37"/>	Apparent Sunrise (hh:mm): <input type="text" value="06:17"/>	Apparent Sunset (hh:mm): <input type="text" value="18:26"/>	Az/El (in °) at Local Time: <input type="text" value="112.98"/> <input type="text" value="27.36"/>
☐ Show Sunrise	☐ Show Sunset	☐ Show Azimuth			

Το πείραμα του Ερατοσθένη στο σχολείο μας, σε μια αρκετά
συννεφιασμένη ημέρα από το πρωί της 20^{ης} Μαρτίου 2024

Το πείραμα του Ερατοσθένη στο σχολείο μας, σε μια αρκετά
συννεφιασμένη ημέρα από το πρωί της 20^{ης} Μαρτίου 2024

Αργότερα, πριν όμως από τις 12:21, ο ήλιος δειλά δειλά άρχισε να εμφανίζεται και για μικρά χρονικά διαστήματα

- Περιμένοντας να φτάσει η ώρα **12:21** και μία ώρα πριν, συγκεντρωθήκαμε, μαζί με τους καλεσμένους μας, για να τους εισάγουμε στο τι πρόκειται να κάνουμε στην συνέχεια. Ελπίζαμε ο ήλιος να μας κάνει τη χάρη και να εμφανιστεί στη συνέχεια.

- Όμως ο καιρός γινόταν ακόμη πιο βαρύς και άρχισε να βρέχει.

Βγήκαμε έξω να δούμε
τον καιρό.

Ένα «άνοιγμα» άρχισε
να εμφανίζεται.... Ο
ήλιος μας έκανε την
χάρη και βγήκε και
εμείς καταφέραμε να
πάrouμε τις μετρήσεις,
έστω λίγο αργότερα,
στις **12:28**

Ο ήλιος βγήκε πάνω στην ώρα... σχεδόν..., στις 12:28, μπορούσαμε να δούμε τις σκιές των αντικειμένων και ξεκινήσαμε δουλειά

Επικεντρωθήκαμε
στις μετρήσεις μας
που έγιναν με το
ενδιαφέρον και τη
συμμετοχή όλων

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

Κατά τη διάρκεια των μετρήσεών μας...

Κατά τη διάρκεια των μετρήσεών μας...

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

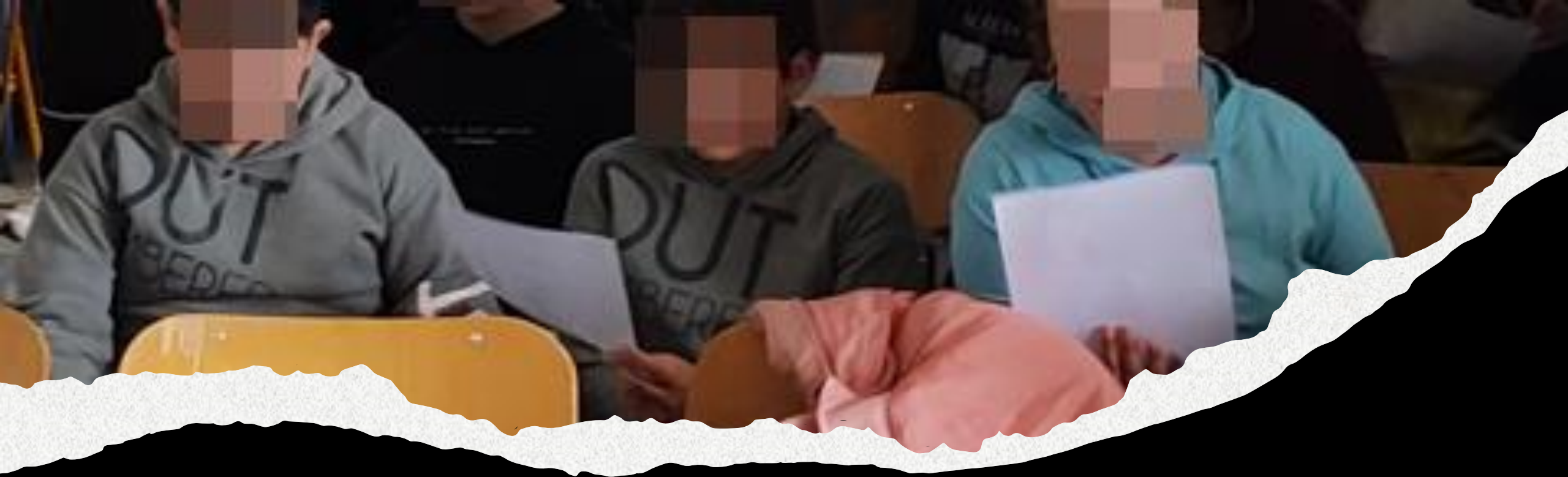

Κατά τη διάρκεια
των μετρήσεών
μας...

Στο τέλος κάναμε υπολογισμούς στα φύλλα
εργασίας

Όνομα Γυμνάσιο Α.Τ. Δειψίν Τμήμα _____

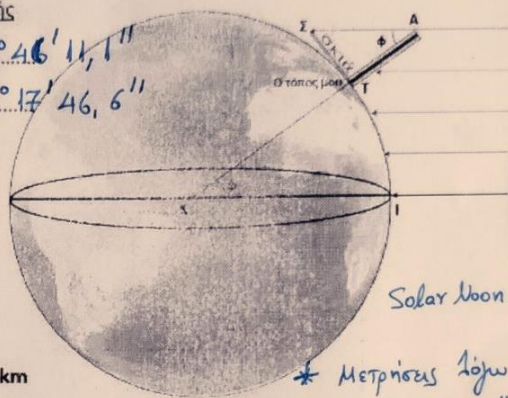
Πείραμα του Ερατοσθένη

Υπολογισμός της ακτίνας της Γης, 20-03-2024 ώρα 12: 22

Συντεταγμένες αυλής

Γεωγρ. Μήκος 26° 46' 11,1"

Γεωγρ. πλάτος 37° 17' 46,6"

Απόσταση από τον ισημερινό

$\pi = 4.131 \dots \text{km}$

Solar Moon: 12:21 / 20-3-20

* Μετρήσεις λόγω νεφοκαλυψης στο "Παράθυρο" που βρήκε ο ήλιος: 12:28

Μετρήσεις

Ύψος αντικειμένου: $TA = \dots 191 \dots \text{cm}$

Μήκος σκιάς: $TS = \dots 151 \dots \text{cm}$

Υπολογισμοί

$$\epsilon\phi\phi = \frac{TS}{TA} = \frac{151}{191} = 0,79 \dots \text{ και } \phi = 38,3^\circ$$

$$\frac{\pi}{\phi} = \frac{\text{Περίμετρος}}{360^\circ} \Rightarrow \frac{4.131}{38,3^\circ} = \frac{\text{Περίμετρος}}{360^\circ} \Rightarrow \text{Περίμετρος} = \frac{4.131 \cdot 360}{38,3}$$

$\Rightarrow$ Περίμετρος = $\dots 38.829 \dots \text{km}$

Ακτίνα Γης $R = \frac{\text{Περίμετρος}}{2 \cdot 3,14159} = \frac{38.829}{2 \cdot 3,14159} = 6.180 \text{ Km}$

(Ενδεικτική τιμή $R = 6371 \text{ km}$)

Σφάλμα % = $\frac{191 \cdot 100}{6.371} = 3\%$

Τα καταφέραμε και είμαστε πολύ χαρούμενοι όλοι !!!

Υπολογίσαμε πειραματικά την ακτίνα της Γης ως **6.180 km**.

Η τιμή αυτή απέχει μόλις **3 %** από την υπολογισμένη με άλλες (πιο σύγχρονες) μεθόδους, η οποία είναι **6.371 km**.

Ευχαριστούμε πολύ όσους βοήθησαν στην
επιτυχή εκτέλεση του πειράματος του
Ερατοσθένη καθώς επίσης το πρόγραμμα
Αστρονομίας για μαθητές/τριες ακριτικών
περιοχών «UniverSALL»